

Memo

Voor: Standaardisatieraad
Van: Brian Dommisse (voorzitter werkgroep Edukoppeling)
Datum: 22 juni 2015
Betreft: Bekrachtigen Edukoppeling Transactiestandaard 1.2

1. Inleiding

De Edukoppeling Transactiestandaard is in het programma SION ontwikkeld tezamen met een gewenste invulling van de omliggende infrastructuur en dit geheel is aangemeld en geaccepteerd door Edustandaard in 2014. In de werkgroep is daarna geconstateerd dat er bepaalde zaken nader uitgewerkt moesten worden o.a. om de standaard voor partijen beter implementeerbaar te maken. Op basis hiervan is gestart met het scheiden van de documentatie in een specificatiedocument waarin de Transactiestandaard wordt beschreven en een architectuurdokument waarin aspecten van de omliggende infrastructuur wordt beschreven (gebruik van certificaten, toepassing certificering, interactiepatronen). Het resultaat van deze actie is in 2015 in een aantal iteraties in de werkgroep besproken. De laatste versie van de documentatie incl. de keuzes die daarin zijn gemaakt voor de korte termijn en de (middel)lange termijn is op 17 juni j.l. in de werkgroep besproken.

2. Overwegingen

Edukoppeling dient de communicatie tussen ICT-systemen van verschillende organisaties, specifiek in de vorm van berichtenverkeer. Edukoppeling beschrijft de machine-machine interface, de uitwisseling van gegevens tussen twee organisaties 'aan de achterkant'. Edukoppeling is gebaseerd op een ruimere en reeds breed beproefde overheidsstandaard (Digikoppeling). Ook in het onderwijsveld zelf wordt Edukoppeling in het MBO reeds op enkele plekken met succes toegepast. Specifiek bij de uitwisseling via Edukoppeling is dat er aanvullende voorschriften zijn opgesteld voor die (in het onderwijs veel voorkomende) situaties waar andere partijen namens een onderwijsinstelling (bijv. als SaaS-oplossing) het berichtenverkeer verzorgen. In dat geval speelt zowel de identiteit van de onderwijsinstelling een rol in de uitwisseling alsmede ook die van de betrokken dienstverleners die namens de onderwijsinstelling opereren. Dat is onder andere gebaseerd op PKI-certificaten. Uiteindelijk is er aan de 'voorkant' wel altijd een natuurlijke persoon die als gebruiker optreedt. In de Edukoppeling Architectuur zijn deze 'voorkant' en 'achterkant' ontkoppeld. De gebruiker, bijvoorbeeld de leerling of leerkracht of administratieve kracht, heeft een authenticatiemiddel waarmee zijn identiteit en de onderwijsinstelling/dataset wordt vastgesteld. Denk daarbij aan wachtwoorden, tokens of een E-identiteitskaart. Ten aanzien van deze 'voorkant' geven vertegenwoordigers van de SaaS-leveranciers aan dat zij afhankelijk zijn van hoe betrouwbaar en veilig onderwijsinstellingen processen als identificatie en toegang geregeld hebben. Hoewel dit niet tot het werkingsdomein van Edukoppeling behoort (het speelt ook nu al in bestaande gegevensuitwisseling) is dit aspect wel belangrijk om naar de toekomst toe te gaan verbeteren om succesvol een end-to-end zekerheid te kunnen verschaffen voor wat betreft gegevensuitwisseling. Vanuit de werkgroep wordt geadviseerd om dit punt te koppelen aan de activiteiten die reeds zijn ingezet rondom de realisatie van een IAA-stelsel Onderwijs. Het staat de implementatie van Edukoppeling niet in de weg op dit moment.

3. Gevraagd besluit

De werkgroep acht de laatste versie van de documentatie inclusief de daarin gemaakte keuzes ten aanzien van de implementatie en omliggende infrastructuur als zeer werkbaar als basis voor implementaties. Het

werkingsgebied, een beveiligde en minder foutgevoelige overdracht van vertrouwelijke gegevens, gaat voor nagenoeg alle gegevensuitwisselingen in het onderwijs op.

De werkgroep is ook zeer ingenomen met het voornemen van OSO om in augustus met een proefopstelling voor Edukoppeling te komen, omdat hier voor veel partijen die de standaard moeten gaan implementeren een uitgelezen kans ligt om werkenderwijs meer kennis en ervaring op te doen. Dit zou idealiter ook moeten leiden tot aanvullende en beter gerichte implementatiedocumentatie en een centraal punt in de keten waar vragen en issues kunnen worden beantwoord c.q. worden opgepakt (“kenniscentrum”), bijvoorbeeld belegd onder de auspiciën van Edustandaard.

De werkgroep adviseert derhalve de Standaardisatieraad 1.2 (versie juni 2015) van de Edukoppeling Transactiestandaard en de adviezen ten aanzien van de toepassing van aspecten uit de omliggende architectuur te bekrachtigen als definitieve afspraak.

4. Roadmap

Het werkingsgebied is door de werkgroep nader ingevuld met een aantal concrete use cases waarvoor Edukoppeling ingezet zou moeten worden, onder andere een verbeterde logistieke afhandeling van de resultaten van toetsgegevens (waaronder die van de Eindtoets PO), communicatie van en naar BRON, communicatie met het Verzuimloket (VSV) en OSO.

Ontwikkelingen bij Digikoppeling worden gevolgd en Edukoppeling Transactiestandaard zal zo nauw mogelijk deze ontwikkelingen absorberen. Andersom zijn er een aantal specifieke zaken aan Edukoppeling toegevoegd waarvoor Digikoppeling nu geen invulling aan geeft. Deze worden richting de beheerder van Digikoppeling, Logius, gecommuniceerd met het doel om dit eventueel onderdeel te laten worden van Digikoppeling.

Ten aanzien van de Edukoppeling Infrastructuur, is een strakkere, verifieerbare invulling van end-to-end security gewenst. Zoals gezegd is hierbij aansluiten op de ontwikkelingen tav IAA-stelsel Onderwijs te adviseren. Verder zal het Serviceregister zoals dat nu als streefbeeld in de ROSA-architectuur is opgenomen invulling geven aan de verifieerbaarheid van de mandateringsrelatie tussen onderwijsinstelling en SaaS-leverancier. Bij DUO wordt een dergelijk serviceregister nu ingericht en het advies is om daarin ook services te gaan opnemen waarbij DUO geen rol speelt om zo te komen tot een serviceregister voor het hele onderwijsdomein.